EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2020/741,

25. mai 2020,

mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ([2]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu veevarud on järjest suurema surve all, mis põhjustab veenappust ja vee kvaliteedi halvenemist. Eelkõige mõjutavad magevee halba kättesaadavust märkimisväärselt linnaarendusest ja põllumajandusest tulenevad kliimamuutused, prognoosimatud ilmastikuolud ja põuad.

(2) Liidu suutlikkus tulla toime üha suureneva survega veevarudele võib paraneda, kui puhastatud reovett laialdasemalt taaskasutatakse, piirates veevarude ammutamist pinnaveekogudest ja põhjaveekogumitest, vähendades puhastatud heitvee mõju veekogudele ning edendades veesäästu asulareovee mitmekordse kasutamise abil, tagades samal ajal kõrgetasemelise keskkonnakaitse. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ ([4]) on vee taaskasutus koos veesäästliku tööstustehnoloogia kasutamise ja veesäästliku niisutustehnika edendamisega märgitud ühe täiendava meetmena, mida liikmesriigid võivad võtta, et täita nimetatud direktiivi eesmärk saavutada pinnaveekogude ja põhjaveekogumite hea kvalitatiivne ja kvantitatiivne seisund. Nõukogu direktiivi 91/271/EMÜ ([5]) kohaselt tuleb puhastatud reovett võimaluse korral taaskasutada.

(3) Komisjoni 14. novembri 2012. aasta teatises „Euroopa veevarude kaitsmise kava“ osutatakse vajadusele kehtestada liidu tasandil standardite reguleerimise vahend vee taaskasutuseks, et kõrvaldada takistused sellise veevarustus-võimaluse laialdasemal kasutamisel, mis võib aidata vähendada veenappust ja veevarustussüsteemide haavatavust.

(4) Komisjoni 18. juuli 2007. aasta teatises „Veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus“ on tähtsuse järjekorras esitatud meetmed, mida liikmesriigid peaksid kaaluma veenappuse ja põudade ohjamiseks. Teatises märgitakse, et piirkondades, kus kõik ennetavad meetmed on rakendatud vastavalt veepoliitiliste lahenduste tähtsuse järjekorrale ning kus nõudlus ikkagi ületab vee kättesaadavuse, võib veevarustuse täiendavat infrastruktuuri teatavatel tingimustel ning kulude ja tulude mõõdet arvesse võttes pidada võimalikuks alternatiiviks raske põua mõju leevendamisel.

([1]) ELT C 110, 22.3.2019, lk 94.

([2]) ELT C 86, 7.3.2019, lk 353.

([3]) Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. aprilli 2020. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 147, 4.5.2020, lk 1). Euroopa Parlamendi 13. mai 2020. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

([5]) Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

(5) Oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsioonis veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus ([6]) tuletab Euroopa Parlament meelde, et veevarude majandamisel tuleks eelistada nõudluspõhist lähenemisviisi, kuid leiab, et liit peaks võtma veevarude majandamisel tervikliku lähenemisviisi, ühendades nõudluse juhtimise meetmed ning veeringluses olemasolevate varude optimeerimise ja uute varude loomise meetmed, ning et sellesse lähenemisviisi on vaja integreerida ka keskkonna-, sotsiaalsed ja majanduslikud kaalutlused.

(6) Oma 2. detsembri 2015. aasta teatises „ELi ringmajanduse loomise tegevuskava“ kohustus komisjon võtma mitmesuguseid meetmeid, et edendada puhastatud reovee taaskasutust, sealhulgas koostama seadusandliku ettepaneku vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta. Komisjon peaks ajakohastama oma tegevuskava ja käsitlema veevarusid jätkuvalt esmatähtsa tegevusvaldkonnana.

(7) Käesoleva määruse eesmärk on hõlbustada vee taaskasutust, kui see on asjakohane ja kulutõhus, luues seeläbi tugiraamistiku nendele liikmesriikidele, kellel on soov või vajadus vett taaskasutada. Vee taaskasutus on paljutõotav võimalus paljude liikmesriikide jaoks, kuid praegu ainult väike osa neist taaskasutab vett ning on sellega seoses vastu võtnud riigisisesed õigusaktid või standardid. Käesolev määrus peaks olema piisavalt paindlik, et võimaldada taaskasutusvett jätkuvalt kasutada ning samal ajal tagada teistele liikmesriikidele võimalus neid norme kohaldada, kui nad otsustavad võtta selle tava kasutusele hilisemas etapis. Otsus vett mitte taaskasutada peaks olema käesolevas määruses sätestatud ja korrapäraselt läbi vaadatavate kriteeriumide alusel nõuetekohaselt põhjendatud.

(8) Direktiiviga 2000/60/EÜ antakse liikmesriikidele vajalik paindlikkus, et lisada täiendavaid meetmeid meetmeprogrammidesse, mis nad võtavad vastu, et toetada nende jõupingutusi nimetatud direktiivis sätestatud veekvaliteedi eesmärkide saavutamiseks. Direktiivi 2000/60/EÜ VI lisa B osas sätestatud lisameetmete avatud nimekiri sisaldab muu hulgas vee taaskasutuse meetmeid. Sellega seoses ja vastavalt tähtsuse järjekorras esitatud meetmetele, mida liikmesriigid võiksid kaaluda veenappuse ja põudade ohjamiseks ning mis ergutavad võtma meetmeid vee säästmisest vee hinnapoliitika ja alternatiivsete lahendusteni, ning võttes nõuetekohaselt arvesse kulude ja tulude mõõdet, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud vee taaskasutuse miinimumnõudeid alati kohaldada, kui asulareoveepuhastites puhastatud asulareovett taaskasutatakse põllumajanduslikuks niisutuseks kooskõlas asulareovee puhastamist käsitleva direktiiviga 91/271/EMÜ.

(9) Nõuetekohaselt puhastatud reovee, näiteks asulareoveepuhastis puhastatud reovee taaskasutusel arvatakse olevat väiksem keskkonnamõju kui muudel veevarustusmeetoditel, näiteks vee ümberjuhtimisel või magestamisel. Kuid selline vee taaskasutus, mis võiks vähendada veevarude raiskamist ja säästa vett, toimub liidus vaid piiratud määral. Selle põhjus näib osaliselt olevat reovee taaskasutussüsteemi kõrge hind ja vee taaskasutust käsitlevate liidu ühiste keskkonna- ja tervishoiustandardite puudumine ning eelkõige põllumajandustoodetega seotud võimalikud tervise- ja keskkonnariskid ning võimalikud takistused, mis ei lase sellistel taaskasutusveega niisutatud toodetel vabalt liikuda.

(10) Taaskasutusveega niisutatud põllumajandustoodete puhul saab toiduhügieeniga seotud tervishoiustandardid saavutada vaid siis, kui põllumajanduses niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee kvaliteedi nõuded liikmesriigiti märkimisväärselt ei erine. Kui nõuded ühtlustada, toimiks ka siseturg selliste toodete puhul tõhusalt. Seepärast on asjakohane näha ette minimaalsel tasemel ühtlustamine, kehtestades vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuded. Need miinimumnõuded peaksid koosnema taaskasutusvee miinimumnäitajatest, mis põhinevad komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse tehnilistel aruannetel ja mis võtavad arvesse vee taaskasutuse rahvusvahelisi standardeid, ning muudest rangematest või täiendavatest kvaliteedinõuetest, mille kehtestavad vajaduse korral pädevad asutused koos asjakohaste ennetusmeetmetega.

(11) Vee taaskasutus põllumajandusmaa niisutuseks saab aidata edendada ka ringmajandust, võttes toitaineid taaskasutusele taaskasutusveest ja andes neid kastmisväetamise tehnika abil põllumajanduskultuuridele. Seega saaks vee taaskasutus potentsiaalselt vähendada mineraalväetiste lisakasutuse vajadust. Lõppkasutajaid tuleks teavitada taaskasutusvee toitainesisaldusest.

([6]) ELT C 9 E, 15.1.2010, lk 33.

(12) Vee taaskasutus võib kaasa aidata puhastatud asulareovees sisalduvate toitainete taastumisele ning taaskasutusvee kasutamine põllumaade või metsade niisutuseks võib olla viis, kuidas sellised toitaineid nagu lämmastik, fosfor ja kaalium looduslikesse biogeokeemilistesse tsüklitesse tagastada.

(13) Vee vähese taaskasutuse põhjustena liidus on kindlaks tehtud suur investeeringuvajadus asulareoveepuhastite uuendamiseks ja rahaliste stiimulite puudumine vee taaskasutuse rakendamiseks põllumajanduses. Neid küsimusi peaks olema võimalik käsitleda uuenduslikke kavasid ja majanduslikke stiimuleid edendades, et võtta asjakohaselt arvesse vee taaskasutuse kulusid ning sotsiaal-majanduslikku ja keskkondlikku kasu.

(14) Vee taaskasutuse miinimumnõuete järgimine peaks olema kooskõlas liidu veepoliitikaga ja aitama saavutada kestliku arengu eesmärke, mis on seatud ÜRO 2030. aasta kestliku arengu tegevuskavas, eriti eesmärki 6, et tagada kõigile vee ja kanalisatsiooni kättesaadavus ja säästev majandamine ning tagada kõikjal maailmas vee oluliselt suurem ringlussevõtt ja vee ohutu taaskasutus, et aidata kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärgi nr 12 (säästev tarbimine ja tootmine) saavutamisele. Peale selle peaks käesolev määrus püüdma tagada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 37 (keskkonnakaitse) kohaldamise.

(15) Mõnel juhul taaskasutusvee käitise käitaja transpordib ja hoiustab taaskasutusvett jätkuvalt väljaspool taaskasutuskäitise väljalaset enne selle tarnimist ahela järgmisele osalisele, nagu taaskasutusvee jaotusvõrgu käitajale, taaskasutusvee hoidla käitajale või lõppkasutajale. On vaja määratleda nõuetele vastavuse hindamise koht, et selgitada, kus lõpeb taaskasutuskäitise käitaja vastutus ja algab järgmise ahela osalise vastutus.

(16) Riskijuhtimine peaks sisaldama riskide ennetavat väljaselgitamist ja juhtimist ning hõlmama konkreetsete kasutusotstarvete jaoks nõutava spetsiifilise kvaliteediga taaskasutusvee tootmist. Riskihindamine peaks põhinema olulistel riskijuhtimiselementidel ning sellega tuleks kindlaks teha täiendavad veekvaliteedinõuded, mida on vaja keskkonna ning inimeste ja loomade tervise piisava kaitse tagamiseks. Sel eesmärgil tuleks vee taaskasutuse riskijuhtimiskavadega tagada, et taaskasutusvett kasutatakse ja majandatakse ohutult ning et puuduvad keskkonnariskid ning inimeste ja loomade tervisega seotud riskid. Kõnealuste riskijuhtimiskavade väljatöötamiseks võiks kasutada selliseid olemasolevaid rahvusvahelisi juhiseid või standardeid nagu ISO 20426:2018 juhised terviseriskide hindamiseks ja juhtimiseks seoses joogikõlbmatu vee taaskasutusega, ISO 16075:2015 juhised puhastatud reovee kasutamiseks niisutusprojektide puhul või Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) suunised.

(17) Olmevee kvaliteedinõuded on sätestatud nõukogu direktiivis 98/83/EÜ ([7]). Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et vee taaskasutus ei põhjustaks olmevee kvaliteedi halvenemist. Seetõttu tuleks vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas pöörata erilist tähelepanu nende veekogumite kaitsele, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, ja asjaomastele kaitsevööndite.

(18) Koostöö ja suhtlemine vee taaskasutusprotsessi eri osaliste vahel peaks olema oluline tingimus, et taaskasutuse eesmärgil käitlemine toimuks vastavalt konkreetseks kasutusotstarbeks vajalikele nõuetele ja et oleks võimalik kavandada taaskasutusveega varustamist vastavalt lõppkasutajate nõudlusele.

(19) Keskkonna ning inimeste ja loomade tervise mõjusa kaitsmise huvides peaksid taaskasutusvee kvaliteedi eest esmajoones vastutama taaskasutusvee käitise käitajad nõuetele vastavuse hindamise kohas. Et täita käesolevas määruses sätestatud miinimumnõudeid ja täiendavaid tingimusi, mille on kehtestanud pädev asutus, peaksid taaskasutusvee käitise käitajad seirama taaskasutusvee kvaliteeti. Seepärast on asjakohane kehtestada seire miinimumnõuded, mis hõlmavad korralise seire sagedust ning kontrollseire ajastust ja tulemuseesmärke. Teatavad korralise seire nõuded on sätestatud direktiivis 91/271/EMÜ.

([7]) Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

(20) Käesolev määrus peaks hõlmama taaskasutusvett, mis saadakse reoveest, mis on kogutud kogumissüsteemidesse, mida on puhastatud asulareoveepuhastites kooskõlas direktiiviga 91/271/EMÜ ning mida täiendavalt puhastatakse kas asulareoveepuhastis või taaskasutusvee käitises, et see vastaks käesoleva määruse I lisas sätestatud näitajatele. Kooskõlas direktiiviga 91/271/EMÜ ei ole vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastutel kohustust olla kogumissüsteemiga varustatud. Siiski tuleks vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastute asulareovett, mis kogumissüsteemidesse siseneb, asjakohaselt puhastada, enne kui see reovesi juhitakse magevette või suudmealadele kooskõlas direktiiviga 91/271/EMÜ. Sellega seoses peaks vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastute asulareovesi kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse ainult siis, kui see siseneb kogumissüsteemi ja seda puhastatakse asulareoveepuhastis. Sarnaselt ei peaks käesolev määrus olema kohaldatav direktiivi 91/271/EMÜ III lisas loetletud tööstussektorites tegutsevate tootmisettevõtete biolagundatava tööstusreovee suhtes, välja arvatud siis, kui tootmisettevõtete reovesi siseneb kogumissüsteemi ja seda puhastatakse asulareoveepuhastis.

(21) Puhastatud asulareovee taaskasutus põllumajanduslikuks niisutuseks on turupõhine tegevus, mille aluseks on põllumajandussektori nõudmised ja vajadused, eeskätt teatavates liikmesriikides, kus veevarusid napib. Taaskasutusvee käitise käitajad ja lõppkasutajad peaksid tegema koostööd tagamaks, et vastavalt käesolevas määruses sätestatud miinimumnõuetele toodetud taaskasutusvee kvaliteet vastab lõppkasutajate vajadustele seoses põllumajanduskultuuride kategooriatega. Kui taaskasutusvee käitise käitajate toodetud vee kvaliteediklassid ei sobi kokku põllumajanduskultuuri kategooriaga ja asjaomasel alal juba kasutatava niisutusmeetodiga, näiteks kollektiivse tarnesüsteemi puhul, võib saavutada veekvaliteedinõuete täitmise, kasutades hilisemas etapis mitut veepuhastusviisi eraldi või koos muude lahendustega, mis ei hõlma taaskasutusvee puhastamist, kooskõlas mitmeastmelise lähenemisviisiga.

(22) Asulareoveevarude optimaalse taaskasutuse tagamiseks peaksid lõppkasutajad saama teavet, mis tagab, et nad kasutavad asjakohast taaskasutusvee kvaliteedi klassi. Kui konkreetset liiki põllukultuuri kasutusotstarve on teadmata või kasutusotstarbeid on mitu, tuleks kasutada kõrgeimat klassi, välja arvatud juhul, kui rakendatakse asjakohaseid tõkkeid, mis võimaldavad saavutada nõutava kvaliteedi.

(23) On vaja tagada, et taaskasutusvee kasutamine on ohutu ning seeläbi ergutada liidu tasandil vee taaskasutust ja suurendada üldsuse usaldust selle vastu. Taaskasutusvee tootmine ja sellega varustamine põllumajandusliku niisutuse eesmärgil peaks seepärast olema lubatud vaid liikmesriikide pädevate asutuste antud loa alusel. Et tagada liidu tasandil ühtlustatud käsitlus, taaskasutusvee jälgitavus ja läbipaistvus, tuleks kõnealust luba käsitlevad sisulised õigusnormid sätestada liidu tasandil. Loa andmise menetluse üksikasjad, näiteks pädevate asutuste määramise ja tähtajad, peaksid aga kindlaks määrama liikmesriigid. Liikmesriigid peaksid saama kasutada kehtivaid loamenetlusi, mida tuleks kohandada, et võtta arvesse käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid. Kui liikmesriigid määravad vastutavad isikud vee taaskasutuse riskijuhtimiskava väljatöötamiseks ning pädeva asutuse taaskasutusvee tootmise ja sellega varustamise jaoks lubade andmiseks, peaksid nad tagama huvide konflikti puudumise.

(24) Kui on vaja taaskasutusvee jaotusvõrgu käitajat ja taaskasutusvee hoidla käitajat, peaks olema võimalik nõuda, et igal sellisel käitajal peab olema luba. Kui kõik nõuded loa saamiseks on täidetud, peaks liikmesriigi pädev asutus andma välja loa, mis sisaldab kõiki vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas kindlaks tehtud vajalikke tingimusi ja meetmeid.

(25) Käesoleva määruse kohaldamisel peaks olema võimalik, et vee puhastamine ja asulareovee taaskasutuse eesmärgil käitlemine toimub samas füüsilises asukohas kas samas käitises või mitmes eraldi käitises. Lisaks peaks olema võimalik, et üks käitaja on nii puhasti käitaja kui ka taaskasutusvee käitise käitaja.

(26) Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas taaskasutusvesi vastab loas ette nähtud tingimustele. Mittevastavuse korral peaksid need asutused nõudma, et vastutavad isikud võtaksid vajalikke meetmeid taaskasutusvee tingimustele vastavuse tagamiseks. Taaskasutusveega varustamine tuleks peatada, kui mittevastavus põhjustab olulist riski keskkonnale või inimeste või loomade tervisele.

(27) Käesoleva määruse sätted peaksid täiendama liidu muude õigusaktide nõudeid, eelkõige seoses võimalike tervise- ja keskkonnariskidega. Tagamaks, et võimalikke keskkonnariske ning inimeste ja loomade tervisega seotud riske käsitletakse terviklikul viisil, peaksid taaskasutusvee käitise käitajad ja pädevad asutused võtma arvesse nõudeid, mis on sätestatud muudes asjakohastes liidu õigusaktides, eelkõige nõukogu direktiivides 86/278/EMÜ ([8]) ja 91/676/EMÜ, ([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 91/271/EMÜ, 98/83/EÜ ja 2000/60/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 178/2002, ([10]) (EÜ) nr 852/2004, ([11]) (EÜ) nr 183/2005, ([12]) (EÜ) nr 396/2005 ([13]) ja (EÜ) nr 1069/2009, ([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2006/7/EÜ, ([15]) 2006/118/EÜ, ([16]) 2008/105/EÜ ([17]) ja 2011/92/EL ([18]) ning komisjoni määrustes (EÜ) nr 2073/2005, ([19]) (EÜ) nr 1881/2006 ([20]) ja (EL) nr 142/2011 ([21]).

(28) Määruses (EÜ) nr 852/2004 on sätestatud toidukäitlejate suhtes kehtivad üldnõuded ning selles käsitletakse inimtarbimiseks ette nähtud toidu tootmist, töötlemist, turustamist ja turuleviimist. Kõnealuses määruses käsitletakse toidu kvaliteeti tervise seisukohast ja üks selle peamine põhimõte on, et toiduohutuse eest vastutab eeskätt toidukäitleja. Kõnealust määrust toetavad ka üksikasjalikud suunised. Sellega seoses on eriti olulised komisjoni suunised värskete puu- ja köögiviljade esmatootmises esinevate mikrobioloogiliste ohtude maandamiseks hea hügieeni abil. Käesolevas määruses taaskasutusveele sätestatud miinimumnõuded ei takista toidukäitlejaid saavutamast määruse (EÜ) nr 852/2004 nõuetele vastavat vee kvaliteeti, kasutades hilisemas etapis mitut veekäitlusviisi eraldi või koos muude lahendustega, mis ei hõlma käitlemist.

(29) Puhastutud reovee ringlussevõtul ja taaskasutusel on suur potentsiaal. Selleks et vee taaskasutust edendada ja ergutada, ei tohiks käesolevas määruses konkreetsete kasutusotstarvete kehtestamine välistada liikmesriikide võimalust lubada taaskasutusvee muid kasutusotstarbeid, sealhulgas taaskasutust tööstuses, seoses kommunaalteenustega ja keskkonnaeesmärkidel, nagu seda peetakse vajalikuks vastavalt riiklikele oludele ja vajadustele ning tingimusel, et tagatud on kõrgetasemeline keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kaitse.

([8]) Nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiiv 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses (EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6).

([9]) Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

([13]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

([17]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

([18]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

([19]) Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2073/2005 toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta (ELT L 338, 22.12.2005, lk 1).

([20]) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

([21]) Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

(30) Et tagada asjakohastele liidu ja liikmesriikide nõuetele vastavus, peaksid pädevad asutused tegema koostööd muude asjakohaste ametiasutustega, vahetades nendega teavet.

(31) Et suurendada usaldust vee taaskasutuse vastu, tuleks üldsusele anda teavet. Vee taaskasutust käsitleva selge, põhjaliku ja ajakohastatud teabe kättesaadavaks tegemine võimaldaks suuremat läbipaistvust ja jälgitavust ning võib pakkuda erilist huvi ka muudele asjaomastele ametiasutustele, keda konkreetne vee taaskasutus mõjutab. Selleks et ergutada vee taaskasutust ja teavitada sidusrühmi vee taaskasutuse eelistest, edendades seeläbi selle omaksvõttu, peaksid liikmesriigid tagama, et töötatakse välja teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, mis on kohandatud vee taaskasutuse ulatusele.

(32) Lõppkasutajate harimine ja koolitamine on esmatähtis – see on ennetusmeetmete rakendamise ja töös hoidmise oluline osa. Vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas tuleks kaaluda konkreetseid inimese kokkupuudet ennetavaid meetmeid, nagu isikukaitsevahendite kasutamine, kätepesu ja isiklik hügieen.

(33) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ ([22]) eesmärk on tagada liikmesriikides keskkonnateabele juurdepääsu õigus kooskõlas keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooniga ([23]) (Århusi konventsioon). Direktiivis 2003/4/EÜ on sätestatud ulatuslikud kohustused, mis on seotud keskkonnateabe taotluse alusel kättesaadavaks tegemisega ja sellise teabe aktiivse levitamisega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/2/EÜ ([24]) hõlmab ruumiandmete, sealhulgas eri keskkonnateemasid käsitlevate andmekogumite jagamist. On tähtis, et käesoleva määruse sätetega, mis on seotud teabele juurdepääsu ja andmejagamiskorraga, täiendatakse neid direktiive ning ei looda eraldi reeglistikku. Seepärast ei tohiks käesoleva määruse sätted üldsusele antava teabe ning rakendamise jälgimist käsitleva teabe kohta mõjutada direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

(34) Liikmesriikide esitatav teave on väga tähtis, et võimaldada komisjonil jälgida ja hinnata käesolevat määrust selle eesmärkide täitmise seisukohast.

(35) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ([25]) punktile 22 peaks komisjon käesolevat määrust hindama. Hindamine peaks põhinema viiel kriteeriumil, milleks on tõhusus, tulemuslikkus, asjakohasus, sidusus ja liidu lisaväärtus, ning olema võimalike edasiste meetmete mõju hindamise aluseks. Hindamisel tuleks arvesse võtta teaduse arengut, eelkõige seoses esilekerkivate probleemsete ainete võimaliku mõjuga.

(36) Puhastatud asulareovee ohutu taaskasutuse miinimumnõuetes võetakse arvesse kättesaadavaid teaduslikke teadmisi ning rahvusvaheliselt tunnustatud vee taaskasutuse standardeid ja tavasid ning nendega tagatakse, et sellist vett saab ohutult kasutada põllumajanduslikuks niisutuseks, tagades seeläbi keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kõrgetasemelise kaitse. Käesoleva määruse hindamise tulemusi silmas pidades või siis, kui uus teaduslik areng ja tehnika edusammud seda nõuavad, peaks komisjon saama analüüsida I lisa 2. jaos sätestatud miinimumnõuete läbivaatamise vajadust ning kui see on asjakohane, peaks komisjon esitama seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.

(37) Et kohandada olulisi riskijuhtimiselemente tehnika ja teaduse arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesolevas määruses sätestatud oluliste riskijuhtimiselementide muutmiseks. Peale selle peaks komisjonil keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks olema võimalik võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevas määruses sätestatud olulisi riskijuhtimiselemente, kehtestades tehnilised nõuded. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone,

([22]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

([23]) ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

([24]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

([25]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(38) Et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et võtta vastu üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad liikmesriikide poolt käesoleva määruse rakendamise jälgimise kohta antava teabe vormi ja esitust ning Euroopa Keskkonnaameti koostatava kogu liitu hõlmava ülevaate vormi ja esitust. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([26]).

(39) Käesoleva määruse eesmärk on muu hulgas kaitsta keskkonda ning inimeste ja loomade tervist. Nagu Euroopa Kohus on korduvalt leidnud, oleks ELi toimimise lepingu artikli 288 kolmanda lõiguga direktiivile antud siduva mõjuga vastuolus, kui põhimõtteliselt välistataks võimalus, et asjaomased isikud võiksid nõuda direktiiviga kehtestatud kohustuste täitmist. See seisukoht kehtib ka määruse suhtes, mille eesmärk on tagada, et taaskasutusvesi on põllumajanduslikuks niisutuseks ohutu.

(40) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtma kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

(41) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kaitset, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(42) Liikmesriikidele on vaja anda piisavalt aega käesoleva määruse kohaldamiseks vajaliku haldustaristu loomiseks ja ettevõtjatele selleks, et valmistuda uute õigusnormide järgimiseks.

(43) Selleks et võimalikult suures ulatuses arendada ja edendada nõuetekohaselt puhastatud reovee taaskasutust ning märkimisväärselt parandada nõuetekohaselt puhastatud reovee usaldatavust ja töökindlaid kasutusviise, peaks liit toetama valdkondlikku teadus- ja arendustegevust programmi „Euroopa horisont“ kaudu.

(44) Käesoleva määrusega püütakse toetada säästlikku veekasutust. Seega peaks komisjon võtma endale kohustuse kasutada liidu programme, sealhulgas programmi LIFE, et toetada kohalikke nõuetekohaselt puhastatud reovee taaskasutuse algatusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja eesmärk

1. Käesolevas määruses sätestatakse vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuded, riskijuhtimist reguleerivad sätted ja sätted, mis reguleerivad taaskasutusvee ohutut kasutamist tervikliku veemajanduse raames.

([26]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

2. Käesoleva määruse eesmärk on tagada, et taaskasutusvesi on põllumajanduslikuks niisutuseks ohutu ning seeläbi tagada keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kõrgetasemeline kaitse, edendada ringmajandust, toetada kliimamuutustega kohanemist ja direktiivi 2000/60/EÜ eesmärkide saavutamist, käsitledes veenappust ja sellest tulenevat survet veevarudele kooskõlastatud viisil kogu liidus, aidates seeläbi kaasa ka siseturu tõhusale toimimisele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse alati, kui puhastatud asulareovett taaskasutatakse kooskõlas direktiivi 91/271/EMÜ artikli 12 lõikega 1 põllumajandusliku niisutuse eesmärgil, nagu on kindlaks määratud käesoleva määruse I lisa 1. jaos.

2. Liikmesriik võib otsustada, et vee taaskasutust põllumajanduslikuks niisutuseks ühes või mitmes valgalapiirkonnas või selle osas ei ole asjakohane, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

a) piirkonna või selle osade geograafilised ja klimaatilised tingimused;

b) surve muudele veevarudele ja nende varude seisund, sealhulgas direktiivis 2000/60/EÜ osutatud põhjaveekogumite kvantitatiivne seisund;

c) surve nendele pinnaveekogudele ja nende pinnaveekogude seisundile, kuhu puhastatud asulareovesi juhitakse;

d) taaskasutusvee ja muude veevarude keskkonna- ja ressursikulud.

Esimese lõigu alusel vastu võetud otsust põhjendatakse nõuetekohaselt nimetatud lõigus osutatud kriteeriumide alusel ja see esitatakse komisjonile. Otsus vaadatakse läbi vastavalt vajadusele, võttes eelkõige arvesse kliimamuutuste prognoose ja riiklikke kliimamuutustega kohanemise strateegiaid, ning vähemalt iga kuue aasta tagant, võttes arvesse direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt kehtestatud veemajanduskavasid.

3. Erandina lõikest 1 võib taaskasutusvee käitistega seotud uurimis- või katseprojektid vabastada käesoleva määruse nõuetest, kui pädev asutus teeb kindlaks, et täidetud on järgmised tingimused:

a) uurimis- või katseprojekti ei viida läbi veekogumis, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, või asjaomases kaitsevööndis, mis on kindlaks määratud direktiivi 2000/60/EÜ alusel;

b) uurimis- või katseprojekti üle tehakse asjakohast seiret.

Käesoleva lõike alusel pädeva asutuse tehtud erand kehtib kõige rohkem viis aastat.

Põllumajanduskultuure, mis saadakse uurimis- või katseprojekti raames, mille suhtes kohaldatakse käesoleva lõike kohast erandit, ei lasta turule.

4. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira määruse (EÜ) nr 852/2004 kohaldamist ning see ei takista toidukäitlejaid saavutamast nimetatud määruse nõuetele vastavat vee kvaliteeti, kasutades hilisemas etapis mitut veepuhastusviisi eraldi või koos lahendustega, mis ei hõlma puhastamist, ega kasutamast põllumajanduslikuks niisutuseks alternatiivseid veevarusid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „pädev asutus“ – liikmesriigi määratud asutus või organ, kelle ülesanne on täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi seoses taaskasutusvee tootmiseks või sellega varustamiseks lubade andmisega, uurimis- või katseprojektidele erandite tegemisega ning nõuetele vastavuse kontrollimisega;

2) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on kas avalik-õiguslik või eraõiguslik üksus, kes kasutab taaskasutusvett põllumajanduslikuks niisutuseks;

3) „asulareovesi“ – direktiivi 91/271/EMÜ artikli 2 punktis 1 määratletud asulareovesi;

4) „taaskasutusvesi“ – asulareovesi, mida on puhastatud direktiivi 91/271/EMÜ nõuete kohaselt ja täiendavalt puhastatud taaskasutusvee käitises kooskõlas käesoleva määruse I lisa 2. jaoga;

5) „taaskasutusvee käitis“ – asulareoveepuhasti või muu käitis, kus puhastatakse asulareovett tõhusamalt, kui on nõutud direktiiviga 91/271/EMÜ, et saada vett, mis sobib käesoleva määruse I lisa 1. jaos kindlaks määratud kasutusotstarbeks;

6) „taaskasutusvee käitise käitaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes esindab eraõiguslikku üksust või riigiasutust ning käitab või kontrollib taaskasutusvee käitist;

7) „oht“ – bioloogiline, keemiline, füüsikaline või radioaktiivne aine, mis võib inimesi, loomi, põllumajanduskultuure või taimi, muud maismaa- või vee-elustikku, mulda või üldist keskkonda kahjustada;

8) „risk“ – tõenäosus, et tuvastatud oht põhjustab kindla ajavahemiku jooksul kahju, sealhulgas tagajärgede raskusaste;

9) „riskijuhtimine“ – süsteemne administreerimine, millega tagatakse järjepidevalt vee ohutu taaskasutus teatavas kontekstis;

10) „ennetusmeede“ – asjakohane meede või tegevus, millega saab ennetada või kõrvaldada tervise- või keskkonnariski või vähendada seda riski vastuvõetava tasemeni;

11) „nõuetele vastavuse hindamise koht“ – koht, kus taaskasutusvee käitise käitaja tarnib taaskasutusvee ahela järgmisele osalisele;

12) „tõke“ – vahend, sealhulgas füüsilised või protseduurilised etapid või kasutustingimused, mis vähendab inimeste nakatumise riski või takistab seda, hoides ära taaskasutusvee kokkupuute tarbimiseks kasutatava aine ja taaskasutusveega vahetult kokku puutuvate isikutega, või muu vahend, mis näiteks vähendab mikroorganismide kontsentratsiooni taaskasutusvees või hoiab ära nende ellujäämise tarbimiseks kasutatavas aines;

13) „luba“ – pädeva asutuse antud kirjalik luba taaskasutusvee tootmiseks või sellega varustamiseks põllumajandusliku niisutuse eesmärgil kooskõlas käesoleva määrusega;

14) „vastutav isik“ – isik, kellel on oma roll või ülesanne vee taaskasutuse süsteemis, sealhulgas taaskasutusvee käitise käitaja, asulareoveepuhasti käitaja, kui viimane ei ole taaskasutusvee käitise käitaja, asjaomane asutus, mis ei ole määratud pädev asutus, taaskasutusvee jaotusvõrgu käitaja ja taaskasutusvee hoidla käitaja;

15) „vee taaskasutuse süsteem“ – taristu ja muud tehnilised elemendid, mis on vajalikud taaskasutusvee tootmiseks, sellega varustamiseks ja selle kasutamiseks; mõiste hõlmab kõiki elemente alates asulareoveepuhasti sissevoolust kuni punktini, kus taaskasutusvett põllumajanduslikuks niisutuseks kasutatakse, sealhulgas jaotamis- ja hoiustamistaristut, kui see on asjakohane.

Artikkel 4

Taaskasutusvee käitise käitaja kohustused ja taaskasutusvee kvaliteediga seotud kohustused

1. Taaskasutusvee käitise käitaja tagab, et taaskasutusvesi, mis on ette nähtud I lisa 1. jaos kindlaks määratud põllumajanduslikuks niisutuseks, vastab nõuetele vastavuse hindamise kohas järgmisele:

a) I lisa 2. jaos sätestatud vee kvaliteedi miinimumnõuded;

b) vee kvaliteediga seotud lisatingimused, mille pädev asutus on asjakohases loas kehtestanud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele c ja d.

Nõuetele vastavuse hindamise kohast eemal ei kuulu vee kvaliteet enam taaskasutusvee käitise käitaja vastutusalasse.

2. Et tagada lõike 1 kohane vastavus nõuetele, seirab taaskasutusvee käitise käitaja vee kvaliteeti vastavalt järgmisele:

a) I lisa 2. jaos sätestatud vee kvaliteedi miinimumnõuded;

b) seirega seotud lisatingimused, mille pädev asutus on asjakohases loas kehtestanud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele c ja d.

Artikkel 5

Riskijuhtimine

1. Taaskasutusvee tootmise, sellega varustamise ja selle kasutamise eesmärgil tagab pädev asutus vee taaskasutuse riskijuhtimiskava koostamise.

Vee taaskasutuse riskijuhtimiskava võib hõlmata ühte või mitut vee taaskasutuse süsteemi.

2. Vee taaskasutuse riskijuhtimiskava töötavad vastavalt vajadusele välja taaskasutusvee käitise käitaja, muud vastutavad isikud ja lõppkasutajad. Vee taaskasutuse riskijuhtimiskava koostavad vastutavad isikud konsulteerivad vastavalt vajadusele kõigi teiste asjaomaste vastutavate isikute ja lõppkasutajatega.

3. Vee taaskasutuse riskijuhtimiskava põhineb kõigil II lisas sätestatud peamistel riskijuhtimiselementidel. Selles määratakse kindlaks taaskasutusvee käitise käitaja ja muude vastutavate isikute riskijuhtimiskohustused.

4. Vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas eelkõige:

a) määratakse kooskõlas II lisa punktiga B kindlaks vajalikud nõuded taaskasutusvee käitise käitajale lisaks I lisas sätestatud nõuetele, et täiendavalt vähendada riske enne nõuetele vastavuse hindamise kohta;

b) tehakse kindlaks oht, riskid ning asjakohased ennetusmeetmed ja/või võimalikud parandusmeetmed kooskõlas II lisa punktiga C;

c) tehakse kindlaks täiendavad tõkked vee taaskasutuse süsteemis ning määratakse pärast nõuetele vastavuse hindamise kohta kindlaks lisanõuded, mis on vajalikud vee taaskasutuse süsteemi ohutuse tagamiseks, sealhulgas vajaduse korral jaotamise, hoiustamise ja kasutamise tingimused, ning tehakse kindlaks nende nõuete täitmise eest vastutavad isikud.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesolevat määrust, et kohandada II lisas sätestatud olulisi riskijuhtimiselemente tehnika ja teaduse arengule.

Komisjonil on samuti õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, et kehtestada II lisas sätestatud oluliste riskijuhtimiselementide tehnilised nõuded.

Artikkel 6

Taaskasutusvee loaga seotud kohustused

1. I lisa 1. jaos kindlaks määratud põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee tootmiseks ja sellega varustamiseks on vaja luba.

2. Loa saamise või olemasoleva loa muutmise taotluse esitavad vee taaskasutuse süsteemi vastutavad isikud, sealhulgas lõppkasutaja, kui see on riigisisese õiguse kohaselt asjakohane, selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus asjaomane taaskasutusvee käitis töötab või kus seda kavatsetakse käitada.

3. Loas määratakse kindlaks taaskasutusvee käitise käitaja ja vastavalt vajadusele muude vastutavate isikute kohustused. Luba põhineb vee taaskasutuse riskijuhtimiskaval ning selles täpsustatakse muu hulgas järgmist:

a) taaskasutusvee kvaliteedi klass või klassid ja lubatud põllumajanduslik kasutusala, mille puhul on kooskõlas I lisaga taaskasutusvesi lubatud, kasutamiskoht, taaskasutusvee käitised ning taaskasutusvee hinnanguline tootmismaht aastas;

b) I lisa 2. jaos sätestatud vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuetega seotud tingimused;

c) vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas kindlaks määratud tingimused seoses taaskasutusvee käitise käitajale esitatavate lisanõuetega, kui neid on;

d) muud vajalikud tingimused, et vähendada keskkonnale ning inimeste ja loomade tervisele avalduvaid lubamatuid riske vastuvõetavale tasemele;

e) loa kehtivusperiood;

f) nõuetele vastavuse hindamise koht.

4. Pädev asutus konsulteerib taotluse hindamise eesmärgil teiste asjaomaste asutustega ja vahetab nendega teavet, eelkõige vee- ja tervishoiuasutustega, kui need on erinevad pädevast asutusest, ja muude isikutega, keda pädev asutus peab asjakohaseks.

5. Pädev asutus teeb loa andmise otsuse viivitamata. Kui pädeval asutusel on taotluse keerukuse tõttu vaja otsuse tegemiseks rohkem kui 12 kuud pärast täieliku taotluse kättesaamist, teatab ta taotlejale otsuse tegemise eeldatava kuupäeva.

6. Lube vaadatakse korrapäraselt läbi ja vajaduse korral neid ajakohastatakse. Lube ajakohastatakse alati, kui:

a) võimsus on oluliselt muutunud;

b) seadmeid on ajakohastatud;

c) on lisatud uusi seadmeid või menetlusi või

d) kliima- või muud tingimused on muutunud ja see mõjutab märkimisväärselt pinnaveekogude ökoloogilist seisundit.

7. Liikmesriigid võivad nõuda, et taaskasutusvee hoiustamiseks, jaotamiseks ja kasutamiseks on vaja eriluba, et kohaldada vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas kindlaks määratud täiendavaid nõudeid ja tõkkeid, nagu on osutatud artikli 5 lõikes 4.

Artikkel 7

Nõuetele vastavuse kontroll

1. Pädev asutus kontrollib, kas loas kindlaks määratud tingimused on täidetud. Nõuetele vastavust kontrollitakse järgmistel viisidel:

a) kohapealsed kontrollid;

b) eelkõige käesoleva määruse kohaselt saadud seireandmete kasutamine;

c) muud sobivad viisid.

2. Kui nõuetele vastavuse kontrolli tulemustest ilmneb, et loas kindlaks määratud tingimused ei ole täidetud, nõuab pädev asutus, et taaskasutusvee käitise käitaja ja asjakohasel juhul muud vastutavad isikud võtaks kõik vajalikud meetmed nõuetele vastavuse viivitamatuks taastamiseks ning teavitaks sellest kohe mõjutatud lõppkasutajaid.

3. Kui loas kindlaks määratud nõuete täitmata jätmine kujutab endast olulist riski keskkonnale või inimeste või loomade tervisele, peatavad taaskasutusvee käitise käitaja ja teised vastutavad isikud viivitamata taaskasutusveega varustamise, kuni pädev asutus on kindlaks teinud, et nõuetele vastavus on taastatud, järgides vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas kindlaks määratud menetlusi ning kooskõlas I lisa 2. jao punktiga a.

4. Loas kindlaks määratud tingimuste täitmist mõjutava intsidendi korral teavitavad taaskasutusvee käitise käitaja ja muud vastutavad isikud sellest kohe pädevat asutust ja muid isikuid, keda see võib mõjutada, ning edastavad pädevale asutusele sellise intsidendi mõju hindamiseks vajaliku teabe.

5. Pädev asutus kontrollib korrapäraselt, et vastutavad isikud järgiksid vee taaskasutuse riskijuhtimiskavas kindlaks määratud meetmeid ja ülesandeid.

Artikkel 8

Liikmesriikide koostöö

1. Kui vee taaskasutus on piiriülese tähtsusega, määravad liikmesriigid kontaktpunkti, et teha vastavalt vajadusele koostööd teiste liikmesriikide kontaktpunktide ja pädevate asutustega, või kasutavad rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid olemasolevaid struktuure.

Kontaktpunktide või olemasolevate struktuuride ülesanne on

a) võtta vastu ja edastada abitaotlusi;

b) taotluse korral abi pakkuda ning

c) kooskõlastada pädevate asutuste vahel teabevahetust.

Enne loa andmist vahetavad pädevad asutused teavet artikli 6 lõikes 3 sätestatud tingimuste kohta selle liikmesriigi kontaktpunktiga, kus taaskasutusvett kavatsetakse kasutada.

2. Liikmesriigid vastavad abitaotlustele põhjendamatu viivituseta.

Artikkel 9

Teavitamine ja teadlikkuse suurendamine

Liikmesriikides, kus taaskasutusvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutuseks, korraldatakse vee taaskasutusest tuleneva veevarude kokkuhoiu teemalisi üldisi teadlikkuse suurendamise kampaaniaid. Kampaaniad võivad hõlmata vee ohutust taaskasutusest saadava kasu propageerimist.

Need liikmesriigid võivad samuti korraldada teavituskampaaniaid lõppkasutajatele, et tagada taaskasutusvee optimaalne ja ohutu kasutamine, tagades seeläbi keskkonna ning inimeste ja loomade tervise kõrgetasemelise kaitse.

Liikmesriigid võivad kohandada selliseid teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid vee taaskasutuse ulatusega.

Artikkel 10

Üldsuse teavitamine

1. Ilma et see piiraks direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist, tagavad liikmesriigid, kus taaskasutusvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutuseks, nagu on kindlaks määratud käesoleva määruse I lisa 1. jaos, et üldsusele on internetis või muul viisil kättesaadav piisav ja ajakohane teave vee taaskasutuse kohta. See teave hõlmab järgmist:

a) käesoleva määruse kohaselt pakutava taaskasutusvee kogus ja kvaliteet;

b) liikmesriigis käesoleva määruse kohaselt pakutava taaskasutusvee protsentuaalne osakaal puhastatud asulareovee üldkoguses, kui sellised andmed on kättesaadavad;

c) käesoleva määruse kohaselt antud või muudetud load, sealhulgas pädevate asutuste poolt käesoleva määruse artikli 6 lõike 3 alusel seatud tingimused;

d) käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt tehtud nõuetele vastavuse kontrollide tulemused;

e) käesoleva määruse artikli 8 lõike 1 kohaselt määratud kontaktpunktid.

2. Lõikes 1 osutatud teavet ajakohastatakse iga kahe aasta tagant.

3. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas artikli 2 lõikega 2 vastu võetud otsus tehakse üldsusele internetis või muul viisil kättesaadavaks.

Artikkel 11

Rakendamise jälgimist käsitlev teave

1. Ilma et see piiraks direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist, teevad liikmesriigid, kus taaskasutusvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutuseks, nagu on kindlaks määratud käesoleva määruse I lisa 1. jaos, Euroopa Keskkonnaameti abiga järgmist:

a) koostavad ja avaldavad hiljemalt 26. juuniks 2026 andmekogumi teabega käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt tehtud nõuetele vastavuse kontrolli tulemuse kohta ja muu teabega, mis tuleb üldsusele käesoleva määruse artikli 10 kohaselt internetis või muul viisil kättesaadavaks teha, ning ajakohastavad seda andmekogumit seejärel iga kuue aasta tagant;

b) koostavad ja avaldavad andmekogumi, mis sisaldab käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt kogutud teavet loas kindlaks määratud tingimustele mittevastavuse juhtumite kohta ning teavet käesoleva määruse artikli 7 lõigete 2 ja 3 kohaselt võetud meetmete kohta, ning ajakohastavad seda andmekogumit seejärel igal aastal.

2. Liikmesriigid tagavad komisjoni, Euroopa Keskkonnaameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse juurdepääsu lõikes 1 osutatud andmekogumitele.

3. Lõikes 1 osutatud andmekogumite põhjal ning korrapäraselt või komisjoni taotluse korral koostab ja avaldab Euroopa Keskkonnaamet liikmesriikidega konsulteerides kogu liitu hõlmava ülevaate ning ajakohastab seda. Ülevaade sisaldab vajaduse korral käesoleva määruse väljundite, tulemuste ja mõju näitajaid, kaarte ja liikmesriikide aruandeid.

4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada üksikasjalikud reeglid lõike 1 kohaselt esitatava teabe vormi ja esituse kohta ning lõikes 3 osutatud kogu liitu hõlmava ülevaate vormi ja esituse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 14 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Komisjon koostab hiljemalt 26. juuniks 2022 liikmesriikidega konsulteerides suunised, et toetada käesoleva määruse kohaldamist.

Artikkel 12

Hindamine ja läbivaatamine

1. Komisjon hindab käesolevat määrust hiljemalt 26. juuniks 2028. Hindamine põhineb vähemalt järgmisel:

a) käesoleva määruse rakendamisel saadud kogemused;

b) andmekogumid, mille liikmesriigid on koostanud artikli 11 lõike 1 kohaselt, ja kogu liitu hõlmav ülevaade, mille Euroopa Keskkonnaamet on koostanud artikli 11 lõike 3 kohaselt;

c) asjakohased teaduslikud, analüütilised ja epidemioloogilised andmed;

d) tehnilised ja teadusandmed;

e) WHO soovitused, kui need on olemas, või muud rahvusvahelised juhised või ISO standardid.

2. Hindamisel arvestab komisjon eriti järgmiste aspektidega:

a) I lisas sätestatud miinimumnõuded;

b) II lisas sätestatud olulised riskijuhtimiselemendid;

c) lisanõuded, mille pädevad asutused on kehtestanud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele c ja d;

d) vee taaskasutuse mõju keskkonnale ning inimeste ja loomade tervisele, sealhulgas esilekerkivate probleemsete ainete mõju.

3. Hindamisel kaalub komisjon, kas on mõeldav

a) laiendada käesoleva määruse kohaldamisala taaskasutusveele, mis on mõeldud täiendavateks konkreetseteks kasutusviisideks, sealhulgas taaskasutuseks tööstuslikel eesmärkidel;

b) laiendada käesoleva määruse nõudeid puhastatud reovee kaudsele kasutusele.

4. Hindamise tulemuste alusel või siis, kui uued tehnilised ja teaduslikud teadmised seda nõuavad, võib komisjon hinnata I lisa 2. jaos sätestatud miinimumnõuete läbivaatamise vajadust.

5. Kui see on asjakohane, esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 5 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 25. juunist 2020. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 5 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiiviga 2000/60/EÜ asutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 15

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad hiljemalt 26. juuniks 2024 komisjonile nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 16

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 26. juunist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. mai 2020

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
D. M. SASSOLI	A. METELKO-ZGOMBIĆ

I LISA

KASUTUSOTSTARBED JA MIINIMUMNÕUDED

1. jagu

Taaskasutusvee kasutusotstarbed

Põllumajanduslik niisutus

Põllumajanduslik niisutus on järgmist liiki põllumajanduskultuuride niisutus:

— toorena tarbitavad toidukultuurid, st inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid, mida süüakse toorena või töötlemata;

— töödelduna tarbitavad toidukultuurid, st pärast töötlemisprotsessi (kuumtöötlemine või tööstuslik töötlemine) inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid;

— muud kui toidukultuurid, st muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid (nt karjamaa- ning sööda-, kiu-, dekoratiiv-, seemne-, energia- ja murukultuurid).

Ilma et see piiraks liidu asjakohaste keskkonna ja tervishoiu valdkonna õigusaktide kohaldamist, võivad liikmesriigid kasutada taaskasutusvett täiendaval otstarbel, nagu:

— taaskasutus tööstuslikel eesmärkidel ning

— seoses kommunaalteenustega ja keskkonnaeesmärkidel.

2. jagu

Miinimumnõuded

Miinimumnõuded põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee jaoks

Tabelis 1 on sätestatud taaskasutusvee kvaliteedi klassid ning iga klassi puhul lubatud kasutusotstarbed ja niisutusmeetodid. Punkti a tabelis 2 on sätestatud vee kvaliteedi miinimumnõuded. Punkti b tabelites 3 (korraline seire) ja 4 (kontrollseire) on sätestatud taaskasutusvee seire vähim sagedus ja seire tulemuseesmärgid.

Teatavasse kategooriasse kuuluvaid põllumajanduskultuure niisutatakse taaskasutusvee vastavasse miinimumkvaliteedi klassi kuuluva veega, nagu on kindlaks määratud tabelis 1, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 5 lõike 4 punktis c osutatud asjakohaseid lisatõkkeid, mille tulemusel täidetakse punkti a tabelis 2 kindlaks määratud kvaliteedinõuded. Sellised lisatõkked võivad põhineda II lisa punktis 7 osutatud ennetusmeetmete soovituslikul loetelul või muudel samaväärsetel riiklikel või rahvusvahelistel standarditel, näiteks ISO 16075-2 standardil.

Tabel 1 – taaskasutusvee kvaliteedi klassid ning lubatud põllumajanduslik kasutusotstarve ja niisutusmeetod

Taaskasutusvee miinimumkvaliteedi klass	Põllumajanduskultuuri kategooria (*)	Niisutusmeetod
A	Kõik toorena tarbitavad toidukultuurid, mille söödav osa puutub vahetult kokku taaskasutusveega.	Kõik niisutusmeetodid
B	Toorena tarbitavad toidukultuurid, mille söödav osa toodetakse maa peal ega puutu vahetult kokku taaskasutusveega, samuti töödelduna tarbitavad toidukultuurid ja muud kui toidukultuurid, sh kultuurid, millega söödetakse piima- või lihaloomi.	Kõik niisutusmeetodid
C	Toorena tarbitavad toidukultuurid, mille söödav osa toodetakse maa peal ega puutu vahetult kokku taaskasutusveega, samuti töödelduna tarbitavad toidukultuurid ja muud kui toidukultuurid, sh kultuurid, millega söödetakse piima- või lihaloomi.	Tilkkastmine (**) või muu niisutusmeetod, mille puhul välditakse vahetut kokkupuudet toidukultuuri söödava osaga

Taaskasutusvee miinimumkvaliteedi klass	Põllumajanduskultuuri kategooria (*)	Niisutusmeetod
D	Tehnilised ja energiakultuurid ning seemnekultuuridest saadud taimed.	Kõik niisutusmeetodid (***)

(*) Kui sama liiki niisutatud põllukultuur kuulub mitmesse tabelis 1 sätestatud kategooriasse, kohaldatakse kõige rangema kategooria nõudeid.

(**) Tilkkastmine on mikroniisutussüsteem, mille abil viiakse vesi tilkade või pisikeste jugadena taimedeni, tilgutades seda väga aeglaselt (2–20 liitrit tunnis) mullale või vahetult selle pinna alla väikese läbimõõduga, tilgutuspeadega varustatud plastvoolikute süsteemist.

(***) Niisutusmeetodite korral, mis imiteerivad vihma, tuleks erilist tähelepanu pöörata töötajate või kõrvalseisjate tervise kaitsele. Sel eesmärgil kohaldatakse asjakohaseid ennetusmeetmeid.

a) Veekvaliteedi miinimumnõuded

Tabel 2 – põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee kvaliteedi nõuded

Taaskasutusvee kvaliteedi klass	Soovituslik tehnoloogiline eesmärk	Kvaliteedinõuded				
		E. coli (arv/100 ml)	BHT_5 (mg/l)	Heljuvaine kogusisaldus (HA) (mg/l)	Hägusus (NTU)	Muu
A	Bioloogiline puhastus, filtreerimine ja desinfitseerimine	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	*Legionella* spp.: < 1 000 CFU/l, kui on aerosooli tekke oht Sooles parasiteerivad nematoodid (ussnugiliste munad): ≤ 1 muna/l karjamaa või söödakultuuride niisutuse korral
B	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≤ 100	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa tabel 1)	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa tabel 1)	-	
C	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≥ 1 000			-	
D	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≥ 10 000			-	

Taaskasutusvesi loetakse tabeli 2 nõuetele vastavaks, kui nimetatud taaskasutusvee mõõtetulemused vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

— vähemalt 90 % proovidest vastab *E. coli*, *Legionella* spp. ja sooles parasiteerivate nematoodide kohta esitatud soovituslikele väärtustele; ükski proovide analüüsiväärtus ei ületa hälbe ülempiiri, milleks on üks logaritmiline ühik *E. coli* ja *Legionella* spp. kohta esitatud soovituslikest väärtustest ning 100 % sooles parasiteerivate nematoodide kohta esitatud soovituslikust väärtusest;

— vähemalt 90 % proovidest vastab A klassi all BHT_5, HA ja hägususe kohta esitatud soovituslikele väärtustele. Ükski proovide analüüsiväärtus ei ületa hälbe ülempiiri, milleks on 100 % soovituslikust väärtusest.

b) Seire miinimumnõuded

Taaskasutusvee käitise käitaja teeb korralist seiret kontrollimaks, et taaskasutusvesi vastab punkti a kohastele vee kvaliteedi miinimumnõuetele. Korraline seire lisatakse vee taaskasutuse süsteemi kontrolli menetlustesse.

Nõuetele vastavuse hindamise kohas mikrobioloogiliste näitajate järgimise kontrollimiseks kasutavad proovid kogutakse standardi EN ISO 19458 alusel või muu riikliku või rahvusvahelise standardi alusel, mis tagab samaväärse kvaliteedi.

Tabel 3 – põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee korralise seire vähim sagedus

	Vähim seiresagedus					
Taaskasutusvee kvaliteedi klass	*E. coli*	BHT_5	Heljuvaine kogusisaldus (HA)	Hägusus	*Legionella* spp. (kui on asjakohane)	Sooles parasiteerivad nematoodid (kui on asjakohane)
A	Kord nädalas	Kord nädalas	Kord nädalas	Pidevalt	Kaks korda kuus	Kaks korda kuus või nagu on määranud taaskasutusvee käitise käitaja vastavalt taaskasutusvee käitisesse sisenevas reovees sisalduvate munade arvule.
B	Kord nädalas	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa D jaotis)	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa D jaotis)	-		
C	Kaks korda kuus			-		
D	Kaks korda kuus			-		

Enne uue taaskasutusvee käitise kasutuselevõttu tehakse kontrollseire.

Taaskasutusvee käitised, mis 25. juunil 2020 juba töötavad ja vastavad punkti a tabelis 2 kindlaks määratud taaskasutusvee kvaliteedi nõuetele, on sellest kontrollseire kohustustest vabastatud.

Kontrollseire tehakse kõigil juhtudel, kui ajakohastatakse seadmeid ja kui lisatakse uusi seadmeid või protsesse.

Kontrollseiret tuleb teha taaskasutusvee kvaliteedi kõige rangema klassi A puhul, et hinnata tulemuseesmärkide (vähendamine $\log_{10}$-ühiku võrra) täitmist. Kontrollseire tähendab iga patogeenide rühmaga (nimelt bakterid, viirused ja ainuraksed) seotud indikaatormikroorganismide seiret. Indikaatormikroorganismideks on patogeensete bakterite puhul valitud *E. coli*, patogeensete viiruste puhul F-spetsiifilised kolifaagid, somaatilised kolifaagid või kolifaagid ning ainuraksete puhul *Clostridium perfringens*'i spoorid või spoore moodustavad väävlit redutseerivad bakterid. Valitud indikaatormikroorganismide suhtes tehtava kontrollseire tulemuseesmärgid (vähendamine $\log_{10}$-ühiku võrra) on sätestatud tabelis 4 ja need peavad olema täidetud nõuetele vastavuse hindamise kohas, võttes arvesse kontsentratsioone asulareoveepuhastisse sisenevas toorreovees. Vähemalt 90 % kontrollseire proovidest peavad saavutama tulemuseesmärgid või need ületama.

Kui toorreovees ei ole piisavas koguses bioindikaatorit, et saavutada vähendamine $\log_{10}$-ühiku võrra, tähendab sellise bioindikaatori puudumine taaskasutusvees, et kontrollseire nõudeid on järgitud. Nõuetele vastavuse eesmärgi saavutamist võib hinnata analüütilise kontrolli teel, liites kokku eraldiseisvate puhastusetappide tulemused, tuginedes teaduslikele tõenditele väljakujunenud standardprotsesside kohta, nagu katsearuannete või juhtumiuuringute avaldatud andmed, või laboris kontrollitud tingimustes läbiviidavatele katsetele innovatiivsete puhastamisviiside puhul.

Tabel 4 – põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutusvee kontrollseire

Taaskasutusvee kvaliteedi klass	Indikaatormikroorganismid (*)	Puhastamisahela tulemuseesmärgid (vähendamine $\log_{10}$-ühiku võrra)
A	*E. coli*	≥ 5,0
	Kolifaagide üldarv/F-spetsiifilised kolifaagid/somaatilised kolifaagid/kolifaagid (**)	≥ 6,0
	Clostridium perfringens'i spoorid/spoore moodustavad väävlit redutseerivad bakterid (***)	≥ 4,0 (*Clostridium perfringens*'i spooride puhul) ≥ 5,0 (spoore moodustavate väävlit redutseerivate bakterite puhul)

(*) Kontrollseireks võib väljapakutud indikaatormikroorganismide asemel kasutada ka võrdluspatogeene *Campylobacter*, rotaviirus ja *Cryptosporidium*. Sel juhul järgitakse järgmisi $\log_{10}$-ühiku võrra vähendamise eesmärke: *Campylobacter* (≥ 5,0), rotaviirus (≥ 6,0) ja *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Viiruste kohta on sobivaimaks näitajaks valitud kolifaagide üldarv. Kui aga kolifaagide üldarvu kohta ei ole võimalik analüüse teha, analüüsitakse vähemalt üht neist (F-spetsiifilised või somaatilised kolifaagid).

(***) Ainuraksete kohta on sobivaimaks näitajaks valitud *Clostridium perfringens*'i spoorid. Kui aga *Clostridium perfringens*'i spooride kontsentratsioon ei võimalda nõutavat kümne logaritmilise väärtuse võrra vähendamist kinnitada, võib selle asemel kasutada spoore moodustavaid väävlit redutseerivaid baktereid.

Seires kasutatavad analüüsimeetodid valideeritakse ja dokumenteeritakse kooskõlas standardiga EN ISO/IEC-17025 või muude riigisiseste või rahvusvaheliste standarditega, millega tagatakse võrdväärne kvaliteet.

II LISA

A) Riskijuhtimise põhielemendid

Riskijuhtimine hõlmab riskide ennetavat väljaselgitamist ja juhtimist, tagamaks, et taaskasutusvett kasutatakse ja majandatakse ohutult ning et puudub risk keskkonnale või inimeste ja loomade tervisele. Sel eesmärgil koostatakse vee taaskasutuse riskijuhtimiskava, mis põhineb järgmistel elementidel.

1. Kirjeldatakse kogu vee taaskasutuse süsteemi alates reovee sisenemisest asulareoveepuhastisse kuni kasutuskohani, sealhulgas reovee allikad, taaskasutusvee käitises kasutatavad puhastusetapid ja -tehnoloogiad, varustamis-, jaotamis- ja hoiustamistaristu, ette nähtud kasutusotstarve, kasutuskoht ja -periood (nt ajutine või *ad hoc* kasutamine), niisutusmeetodid, põllumajanduskultuuri liik, muud veevarud, kui on ette nähtud veevarude segamine, ning pakutava taaskasutusvee kogused.

2. Tehakse kindlaks vee taaskasutuse süsteemiga seotud isikud ning määratakse selgelt kindlaks nende rollid ja vastutusalad.

3. Tehakse kindlaks võimalik oht, eelkõige saasteainete ja patogeenide olemasolu ning ohtlike olukordade (nt puhastamisel esinevate tõrgete või juhuslike lekete või saaste) tekke võimalus vee taaskasutuse süsteemis.

4. Tehakse kindlaks need keskkonnad ja populatsioonid, millel või kellel on risk kindlakstehtud võimaliku ohuga kokku puutuda, ja kokkupuuteteed, võttes arvesse selliseid konkreetseid keskkonnategureid nagu kohalikud hüdrogeoloogilised ja topoloogilised olud, mullaliigid ning ökoloogilised olud, samuti põllumajanduskultuuride liigi ning põllumajandus- ja niisutustavadega seotud tegureid. Võetakse arvesse ning teaduslike tõenditega toetatakse vee taaskasutuse eesmärgil käitlemise võimalikku pöördumatut või pikaajalist negatiivset mõju keskkonnale ja tervisele.

5. Hinnatakse keskkonnariske ning inimeste ja loomade tervisega seotud riske, võttes arvesse kindlakstehtud võimaliku ohu laadi, kavandatud kasutuse kestust, kindlakstehtud keskkondi ja populatsioone, millel või kellel on risk sellise ohuga kokku puutuda, ning ohu võimaliku mõju suurust, arvestades ettevaatusprintsiipi, samuti kõiki asjaomaseid liidu ja riigisiseseid õigusakte, suunisdokumente ja miinimumnõudeid, mis on seotud toidu ja sööda ning töötajate ohutusega. Riskihindamine võiks põhineda kättesaadavate teadusuuringute ja andmete läbivaatamisel.

   Riskihindamine koosneb järgmistest osadest:

   a) hinnatakse keskkonnariske, tehes sealhulgas kõike järgmist:

      i) kinnitatakse ohu laadi, sealhulgas, kui see on asjakohane, prognoositavat taset, mille korral mõju ei esine;

      ii) hinnatakse võimalikku kokkupuute ulatust;

      iii) iseloomustatakse riski;

   b) hinnatakse inimeste ja loomade tervisega seotud riske, tehes sealhulgas kõike järgmist:

      i) kinnitatakse ohu laadi, sealhulgas doosi-reaktsiooni seost, kui see on asjakohane;

      ii) hinnatakse võimalikku doosi suurust või kokkupuute ulatust;

      iii) iseloomustatakse riski.

   Riskihindamises võib kasutada kvalitatiivset või poolkvantitatiivset riskihindamist. Kvantitatiivset riskihindamist kasutatakse siis, kui on olemas piisavalt toetavaid andmeid, või projektide puhul, mis kujutavad endast potentsiaalselt suurt ohtu keskkonnale või rahvatervisele.

   Riskihindamises võetakse arvesse vähemalt järgmisi nõudeid ja kohustusi:

   a) nõue vähendada ja hoida ära nitraatidest põhjustatud veereostust kooskõlas direktiiviga 91/676/EMÜ;

   b) kohustus täita olmevee kaitsealade puhul direktiivi 98/83/EÜ nõudeid;

   c) nõue täita direktiivis 2000/60/EÜ sätestatud keskkonnaeesmärke;

d) nõue hoida ära põhjavee reostust kooskõlas direktiiviga 2006/118/EÜ;

e) nõue järgida prioriteetsete ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonnakvaliteedi standardeid, mis on sätestatud direktiivis 2008/105/EÜ;

f) nõue järgida riikliku tähtsusega (nimelt valgalale eriomaseid) saasteaineid hõlmavaid keskkonnakvaliteedi standardeid, mis on sätestatud direktiivis 2000/60/EÜ;

g) nõue täita suplusvee kvaliteedi standardeid, mis on sätestatud direktiivis 2006/7/EÜ;

h) direktiivis 86/278/EMÜ sätestatud nõuded keskkonna, eelkõige mulla kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses;

i) määruses (EÜ) nr 852/2004 sätestatud nõuded toiduainete hügieeni kohta ning juhised, mis on esitatud komisjoni suunistes värskete puu- ja köögiviljade esmatootmises esinevate mikrobioloogiliste ohtude maandamiseks hea hügieeni abil;

j) määruses (EÜ) nr 183/2005 sätestatud söödahügieeni nõuded;

k) nõue täita asjakohaseid mikrobioloogilisi kriteeriume, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 2073/2005;

l) nõuded, mis on seotud määruses (EÜ) nr 1881/2006 sätestatud teatavate saasteainete piirnormidega toiduainetes;

m) nõuded, mis on seotud toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormidega, mis on sätestatud määruses (EÜ) nr 396/2005;

n) määrustes (EÜ) nr 1069/2009 ja (EL) nr 142/2011 sätestatud nõuded loomatervise kohta.

B) Lisanõuetega seotud tingimused

6. Kaalutakse I lisa 2. jaos sätestatud vee kvaliteedi ja seire nõudeid täiendavate või neist rangemate nõuete kehtestamist või mõlemat, kui see on keskkonna ning inimeste ja loomade tervise piisava kaitse tagamiseks vajalik ja asjakohane, eelkõige siis, kui on selged teaduslikud tõendid selle kohta, et riskid tulenevad taaskasutusveest ja mitte muudest põhjustest.

Need lisanõuded võivad sõltuvalt punktis 5 osutatud riskihindamise tulemusest olla eelkõige seotud järgmisega:

a) raskmetallid;

b) pestitsiidid;

c) desinfitseerimise kõrvalsaadused;

d) ravimid;

e) muud esilekerkivad probleemsed ained, sealhulgas mikrosaasteained ja mikroplast;

f) antimikroobikumiresistentsus.

C) Ennetusmeetmed

7. Ennetusmeetmete kindlakstegemine, mida riskide piiramiseks juba võetakse või tuleks võtta, et kõiki kindlakstehtud riske oleks võimalik nõuetekohaselt juhtida. Erilist tähelepanu tuleb pöörata nendele veekogumitele, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, ja asjaomastele kaitsevööndite.

Sellised ennetusmeetmed võivad hõlmata:

a) juurdepääsukontrolli;

b) täiendavaid desinfitseerimis- või saasteainete eemaldamise meetmeid;

c) spetsiaalset niisutustehnoloogiat, millega vähendatakse aerosooli tekke ohtu (nt tilkkastmine);

d) vihmutusega seotud erinõudeid (nt maksimaalne tuulekiirus, vahemaa vihmuti ja tundlike alade vahel);

e) põllumajandusmaaga seotud erinõudeid (nt kallak, mulla veega küllastatus ja karstialad);

f) patogeenide hävinemise soodustamist enne saagikoristust;

g) vähimate ohutusvahemaade loomist (nt pinnaveest, sealhulgas kariloomade joogikohtadest, või sellistest tegevusaladest nagu vesiviljelus, kalakasvandus, karploomakasvandus, ujumine ja muud veega seotud tegevused);

h) niisutuskohtade tähistamist märgistusega, et kasutusel on taaskasutusvesi, mis ei ole joogikõlblik.

Tabelis 1 on sätestatud spetsiifilised ennetusmeetmed, mis võivad osutuda asjakohaseks.

Tabel 1 – spetsiifilised ennetusmeetmed

Taaskasutusvee kvaliteedi klass	Spetsiifilised ennetusmeetmed
A	— Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutusveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida.
B	— Keeld koristada niisutusjärgselt märgi või maha langenud saadusi. — Lüpsvat piimakarja ei lasta karjamaale enne, kui see on kuivanud. — Sööt peab olema enne pakendamist kuiv või sileeritud. — Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutusveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida.
C	— Keeld koristada niisutusjärgselt märgi või maha langenud saadusi. — Kariloomi ei lasta karjamaale viie päeva jooksul pärast viimast niisutust. — Sööt peab olema enne pakendamist kuiv või sileeritud. — Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutusveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida.
D	— Keeld koristada niisutusjärgselt märgi või maha langenud saadusi.

8. Piisavad kvaliteedikontrollisüsteemid ja -menetlused, sealhulgas taaskasutusvee seire vastavalt asjakohastele näitajatele, ning piisavad seadmehooldusprogrammid.

   Taaskasutusvee käitise käitajal soovitatakse seada sisse ja hoida kasutuses kvaliteedijuhtimissüsteem, mis on sertifitseeritud standardi ISO 9001 või sellega võrdväärse standardi alusel.

9. Keskkonnaseiresüsteemid, tagamaks, et seire kohta antakse tagasisidet ning et kõik protsessid ja menetlused on õigesti valideeritud ja dokumenteeritud.

10. Intsidentide ja hädaolukordade ohjamise asjakohane süsteem, sealhulgas menetlused, et kõiki asjaomaseid osalisi sellisest juhtumist asjakohaselt teavitada, ning hädaolukorra lahendamise kava regulaarne ajakohastamine.

    Liikmesriigid võiksid kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi juhiseid või standardeid (näiteks ISO 20426:2018 juhised terviseriskide hindamiseks ja juhtimiseks seoses joogikõlbmatu vee taaskasutusega, ISO 16075:2015 juhised puhastatud reovee kasutamiseks niisutusprojektide puhul või muud samaväärsed standardid, mis on rahvusvahelisel tasandil aktsepteeritud, või WHO suunised) vahenditena, mille abil ohtu süstemaatiliselt kindlaks teha ning riske hinnata ja juhtida, tuginedes kogu ahela suhtes (alates asulareovee taaskasutuse eesmärgil puhastamisest kuni selle jaotamise ja kasutamiseni põllumajanduslikuks niisutuseks ning mõju kontrollimiseni) kohaldatavale prioriteetsele lähenemisviisile ning riskide konkreetsele hindamisele kohapeal.

11. Tagada, et luuakse eri osaliste vahelised kooskõlastusmehhanismid eesmärgiga tagada taaskasutusvee ohutu tootmine ja kasutamine.